

Het beste van Florence in 4 routes

Route 1 Duomo, San Lorenzo & San Marco p. 18

Op het plein voor de Duomo is het altijd een drukte van belang. Vanaf hier kun je makkelijk naar de Mercato Centrale lopen en naar de Galleria dell'Accademia om de David te bewonderen.

Route 2 Sant'Ambrogio, Santa Croce, Piazza della Signoria & Via Tornabuoni p. 38

In deze wijk vind je het politieke hart van de stad, het Palazzo Vecchio en het beroemde kunstmuseum Uffizi. Er zijn chique boetieks en rustige straatjes met originele winkels.

Route 3 Santo Spirito, San Niccolò & Piazzale Michelangelo p. 58

Als je de Ponte Vecchio oversteekt, kom je in Oltrarno, 'de andere kant van de Arno'. Dit is het minder toeristische deel van de stad, met veel nijverheid en goede restaurants.

Route 4 Santa Maria Novella & San Frediano p. 78

Vlak bij het station ontdek je de oudste apotheek van de stad. Aan de andere kant van het water vind je veel ateliers en eettentjes. Hier ervaar je het Florence van de Florentijnen.

Over onze local

Minne woont al een paar jaar in Florence en zou nergens liever willen zijn. Op zaterdagochtend haalt ze groenten, recepten en wijze levenslessen bij haar vaste groenteman Paolo op de Mercato di Sant'Ambrogio. De rest van de tijd is ze in musea, snuffelt in boekwinkels of zit op het Piazza Santo Spirito met een Campari *spritz*.

Local

Minne Warmerdam

Werk

Journalist en
redacteur

Tip

Florence kent de mooiste zonsondergangen. Zorg dus dat je rond die tijd een mooi plekje aan de Arno of op de trappen van Piazzale Michelangelo hebt.

Time to Momo in Florence

Stap je hotel uit en loop regelrecht naar de leukste wijken van de stad. Onze auteurs vertellen je waar je nieuwe restaurants vindt en waar je moet zijn voor de beste koffie of dat lokaal gebrouwen bier. Bij Time to Momo slaan we de dertien-in-een-dozijn-winkelstraten over en wandel je, terwijl je onderweg een bezienswaardigheid meepikt, naar de tofste winkels, vintagemarkten, creatieve hotspots en fijne parken waar de locals zelf graag komen. Onderweg kom je langs nog veel meer interessante adressen, dus kijk goed om je heen.

De stad van de Duomo, het Uffizi en de beroemde David, chique winkelstraten, traditionele trattoria's en moderne osteria's. Wat wij zo fijn vinden aan Florence, is dat de stad zo compact is. 's Ochtends bekijk je de bezienswaardigheden in de historische binnenstad en 's middags shop je bij hippe boetieks aan de overkant van de Arno. Ontspannen doe je op een van de mooie pleinen of in de Giardino di Boboli. En lekker eten, dat kan echt overal in Florence. Wij laten je zien waar.

Haal alles uit je stedentrip

Met de vier routes in deze gids kun je te voet en in je eigen tempo de leukste wijken van de stad ontdekken. De routes leiden je langs musea en bezienswaardigheden, maar laten je vooral ook zien waar je lekker kunt eten en drinken, shoppen en leuke dingen kunt doen. We tippen je de beste adressen waar we zelf ook graag komen, dus misschien komen we elkaar wel tegen.

Op de overzichtskaart voor in de gids kun je zien door welke delen van de stad de routes lopen. Voor een gedetailleerde plattegrond per route ga je naar het begin van het betreffende hoofdstuk. Daarop vind je ook de adressen en de legenda. Aan de kleur van de bolletjes kun je zien om wat voor soort adres het gaat. Verderop in het hoofdstuk wordt elk adres steeds uitgebreid beschreven en vind je de adresgegevens, openingstijden en bereikbaarheid.

Zonder de genoemde adressen uitgebreid te bezoeken, duurt één route ongeveer twee à drie uur. De afstand in kilometers vind je boven de routebeschrijving.

Prijsindicatie

Om je een idee te geven van de prijzen in restaurants, vind je bij de adresgegevens een, twee of drie eurotekens. Ze geven de gemiddelde prijs aan van een ontbijt-, lunch- of hoofdgerecht. € is tot 15 euro, €€ is 15 tot 35 euro en €€€ is 35 euro of meer. De entreeprijzen van bezienswaardigheden zijn de reguliere tarieven.

Goed om te weten

Commerciële bedrijven, zoals restaurants, bars en winkels, hebben in Florence een huisnummer in de kleur rood. Let goed op, want de rode nummers volgen niet de gewone nummering. Een 'rood' huisnummer wordt aangegeven met de toevoeging R.

Over het algemeen gaan de winkels in Florence tussen de middag – van 13.00 uur tot 15.30 uur – dicht. De winkels in het centrum blijven meestal de hele dag open en de grote warenhuizen zijn op zondag ook altijd open.

Het is soms zoeken naar een openbaar toilet. Daarom is het goed om te weten dat alle bars en cafés wettelijk verplicht zijn hun toiletten open te stellen voor hun

klanten. Ook als je dus alleen een flesje water of koffie to go haalt, kun je gebruikmaken van het toilet.

In de zomermaanden kan de temperatuur in het centrum van Florence oplopen tot 40 graden Celsius. Omdat de stad in een dal ligt, met als laagste punt de rivier, blijft de warmte er vaak lang hangen en zijn er veel muggen. Vergeet daarom niet om muggenspray mee te nemen. Augustus is bovendien de drukste maand van het toeristenseizoen; bezoek Florence bij voorkeur in de lente of in de nazomer.

Florentijnse eetgewoontes

Een Florentijns ontbijt is vooral *fretta e furia* ('snel, snel'). De cappuccino's en de brioches (zoete croissants) worden vlot naar binnen gewerkt. Vaak moet je eerst aan de kassa je consumptie betalen. Daarna kun je met het bonnetje naar de toog om daar staand te ontbijten. Ga je aan een tafeltje zitten, dan betaal je meestal meer. In de meeste bars hangt dan ook een prijslijst met twee prijzen: een voor de 'staande' consumptie (*al banco*) en een voor een 'zittende' consumptie (*al tavolo*).

De locals lunchen tussen 13.00 uur en 15.00 uur. Op zondag is er de *pranzo della domenica* (zondagse lunch) en trekken veel Florentijnen naar restaurants in de stad voor een lunch met familie en vrienden.

Uit eten gaan is een geliefde bezigheid van de Florentijnen. Restaurants zitten dan ook vaak vol. Wil je in het weekend uit eten, dan kun je het best van tevoren reserveren. De meeste restaurants gaan om 20.00 uur open, maar tot 21.00 uur zul je weinig locals tegenkomen. Voordat je gaat eten, kun je tussen 19.00 uur en 20.00 uur een *aperitivo* drinken. Bij de prijs van je drankje zitten dan vaak wat hapjes inbegrepen.

Het avondeten bestaat bij de Italianen uit een *antipasto* (voorafje), een *primo* (voorgerecht) en een *secondo* (hoofdgerecht). De groenten moet je er vaak apart bij bestellen (*contorno*). Na het diner wordt er meestal een digestief gedronken, zoals limoncello of grappa (sterkedrank van alles wat overblijft van de druif na het maken van wijn).

Er zijn meerdere namen voor restaurants. Van oorsprong is er een duidelijk verschil, maar inmiddels is dit vaak vervaagd. Het eenvoudigst is de trattoria, waar je kunt eten zoals bij *la mamma* thuis. Hier proef je de lokale keuken en ligt de nadruk op eenvoudige en voedzame gerechten. Bij een *osteria* kon je oorspronkelijk terecht om te overnachten ('osteria' komt van het Latijnse woord voor gast, 'hospes') en om iets eenvoudigs te eten en te drinken. In een *ristorante* kun je van alles tegenkomen. Het is, net zoals in het Nederlands, een verzamelnaam. Een *ristorante-pizzeria* is een pizzeria met keuken. Als een pizzeria een *forno a legna* heeft, worden de pizza's gebakken in een traditionele houtoven. Bij een *enoteca* kun je terecht voor een glas wijn en hapjes, zoals vleeswaren, belegde toastjes of een kaasplankje.

De *coperto* die vrijwel altijd op de rekening staat, is voor de service en het brood dat op tafel wordt gezet. Ook al eet je het brood niet op, je moet er wel voor betalen. Fooi geven hoeft niet, maar wordt wel gewaardeerd.

Firenze Card

De Firenze Card is ideaal als je van plan bent om veel bezienswaardigheden en musea te bezoeken. De kaart is 72 uur geldig en geeft je toegang tot de meeste

musea en tuinen van de stad. (Let op: de eerste zondag van de maand zijn staatsmusea gratis toegankelijk.) De kaart kost 85 euro. Meer informatie vind je op firenzecard.it.

Toegankelijkheid

Florence is een drukke stad met veel smalle straatjes, wat lopen soms lastig maakt, vooral op piekmomenten. Wel is het historisch centrum grotendeels vlak. Houd er rekening mee dat het verkeer en de drukte extra oplettendheid vragen.

(Nationale) feestdagen

Augustus is de vakantie maand van Italië. De wat kleinere winkels in het centrum en de winkels buiten het centrum kunnen dan een paar weken *chiuso per ferie* (wegens vakantie gesloten) zijn. Ook in januari zijn sommige winkels een paar weken dicht. Italië kent naast nieuwjaarsdag, Kerstmis en Pasen de volgende officiële vrije dagen:

6 januari > Driekoningen (Befana)

25 april > Bevrijdingsdag

1 mei > Dag van de Arbeid

2 juni > Feest van de Republiek (Festa della Repubblica)

24 juni > San Giovanni Battista (beschermheilige van Florence)

15 augustus > Maria-Tenhemelopneming (Ferragosto)

1 november > Allerheiligen

8 december > Onbevleete Ontvangenis van Maria (Immacolata Concezione)

Vervoer

Vliegen

Het **vliegveld** van Florence wordt in de volksmond Peretola genoemd, maar de officiële naam is Aeroporto Amerigo Vespucci. Het is niet groot en ligt net even buiten de stad, in het noorden. Vanaf sommige vliegvelden en met sommige vliegtuigmaatschappijen kun je direct op Florence (FLR) vliegen; anders land je op het vliegveld van Pisa, Aeroporto Galileo Galilei (PSA). Je kunt ook vliegen op Aeroporto G. Marconi (BLQ) in Bologna, op 1,5 uur afstand van Florence.

Vanaf Aeroporto Amerigo Vespucci (Peretola) in Florence

Vanaf Peretola kun je met tram T2 voor 1,70 euro naar het centrum van Florence. Een taxi naar het centrum kost overdag 25 euro; dit is een vaste prijs. Kijk op aeroporto.firenze.it voor meer informatie.

Vanaf Aeroporto Galileo Galilei in Pisa

Kom je op Pisa aan, dan kun je de Pisamover nemen vanaf het vliegveld naar het centraal station van Pisa (Pisa Centrale), waar regelmatig treinen vertrekken naar Florence (Firenze Santa Maria Novella). Deze reis duurt zo'n 1,5 uur. Kijk voor meer informatie over de Italiaanse treinen op trenitalia.com.

Vanaf Aeroporto G. Marconi in Bologna

Vanaf Bologna kun je voor 8,70 euro de Marconi Express nemen van het vliegveld naar Bologna Centrale. Hier vertrekken (hogesnelheids)treinen van Trenitalia, ook wel Le Frecce genoemd, naar het centraal station van Florence. Je kunt ook direct de Appennino Shuttle (appenninoshuttle.it) nemen vanaf het vliegveld naar het centrum van Florence. Dit kost 20 euro voor een enkeltje als je online boekt.

Openbaar vervoer

De stad is heel goed te voet te verkennen. Mocht je toch door het centrum gereden willen worden, dan kun je dit doen met de kleine busjes van de lijnen C1, C2, C3 en C4. Deze komen langs vrijwel alle bezienswaardigheden in het centrum. De 'grote' **bussen** komen nagenoeg niet door het historisch centrum, maar stoppen bijna allemaal op Piazza di San Marco en het centraal station (Firenze Santa Maria Novella). Te voet ben je dan binnen 10 minuten op Piazza del Duomo, het centrale punt van de stad. Kaartjes kosten 1,70 euro en zijn 90 minuten geldig. Je moet ze in de bus zelf afstempelen in de kastjes. Ben je van plan regelmatig de bus te pakken, neem dan de Carta Agile (14 euro voor tien ritten). Deze kaart is geldig voor één persoon. De buskaartjes zijn bij elke tabakswinkel verkrijgbaar, te herkennen aan de blauwe borden met de letter T. Je kunt in alle bussen contactloos betalen met je bankpas.

Achter het station vertrekt de tram naar buitenwijken Scandicci en Careggi. Je buskaartje kun je ook in de **tram** gebruiken. Er wordt hard gewerkt aan de tramlijnen en daardoor zijn er veel wegwerkzaamheden. Momenteel zijn er twee werkende tramlijnen: T1 van Villa Costanza (in buitenwijk Scandicci) via Firenze Santa Maria Novella naar het ziekenhuis in Careggi en T2 van Peretola Airport naar het Piazza dell'Unità (naast het centraal station). Voor meer informatie over het tramnetwerk kun je kijken op gestramvia.com. Actuele vertrektijden van het openbaar vervoer kun je het best checken op de Moovit-app of de app van Autolinee Toscane.

Taxi

Taxi's mogen in Florence niet op straat stoppen. Wil je een **taxi** pakken, ga dan naar een taxistandplaats, die je kunt herkennen aan een oranje bord met daarop 'taxi'. Je kunt ook telefonisch een taxi (laten) bestellen (+390554242 of +390554390). De tarieven zijn vrij hoog, vooral 's avonds en op zon- en feestdagen. 's Avonds laat en 's nachts is er een speciale taxiservice voor vrouwen die alleen reizen: Taxi Rosa. Vraag ernaar als je je taxi bestelt.

Auto

Auto's mogen het centrum van Florence niet in rijden zonder vergunning. Deze zone (ZTL) is alleen op zondag toegankelijk of met een pas. Informeer je hotel van tevoren als je met de **auto** komt. Zij mogen tijdelijke vergunningen afgeven.

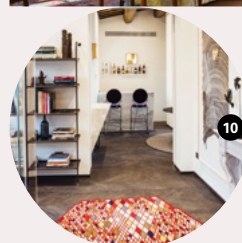
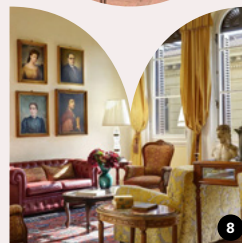
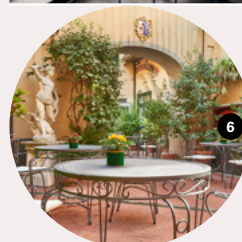
Fietsen

De **fiets** wordt in Florence steeds populairder. Elk jaar komen er nieuwe fietspaden en meer fietsers bij in de stad. Blijf wel goed opletten, want het Florentijnse verkeer is nog niet helemaal gewend aan de aanwezigheid van fietsers. Door het historisch centrum kun je goed fietsen. Het centrum is drukbezocht, wat het fietsen niet altijd even makkelijk maakt, maar het blijft een goede manier om Florence te ontdekken. Je kunt ook een rondleiding per fiets met een Nederlandstalige gids boeken, bijvoorbeeld bij **Tosca Tours** (toscatours.com/opdefiets).

Ga je graag zelf op fietsavontuur? Kijk dan voor meer informatie over de fietspaden in Florence op piste-ciclabili.com. Er zijn verschillende fietsverhuurbedrijven in en rond het centrum, zoals Florence by Bike (florencebybike.it). In Florence zijn ook de (elektrische) fietsen en **steps** van Mobike te huur, te herkennen aan het grijze frame met oranje logo. Je kunt ze huren met de Mobike-app. Je betaalt een bedrag per kilometer en minuut en je kunt de fiets op elke plek in de stad achterlaten.

Een helm is niet verplicht en er zijn geen duidelijke regels voor fietsers. Het is verstandig je gewoon aan de geldende rijrichting en andere verkeersregels te houden. Italianen zijn niet gewend om naast elkaar te fietsen en omdat de fietspaden zich meestal op het trottoir bevinden (en dus gedeeld moeten worden met voetgangers), kun je dit ook beter niet doen. Houd er ook rekening mee dat de Italianen vooral in de ochtenduren hard en soms wat slordig fietsen en je zowel rechts als links inhalen.

Naast het centrum zijn er meer plekken om per fiets te verkennen, ook als je even de stad uit wilt. Het is bijvoorbeeld mooi om langs de rivier de Arno te fietsen. Voor mensen met sterke benen is er een fietspad dat vanaf Piazza Ferrucci omhooggaat naar Piazzale Michelangelo (zie p. 77).

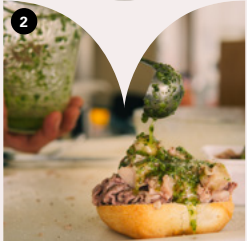

Bekijk nog veel meer
leuke hotels en
appartementen uit
onze selectie via
deze QR-code en
ontdek alle voordelen
van boeken bij
Time to Momo.

Top 10 Hotels

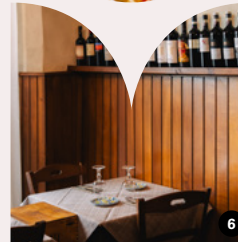
- 1 Voor als je wat te vieren hebt, met een goed restaurant, rooftopbar en gym
> **Hotel Calimala**
- 2 Fijn geprijsd, ten noorden van het centrum > **The Social Hub**
- 3 Centraal en toch rustig gelegen in de gemoedelijke wijk San Niccolò
> **Hotel Silla**
- 4 Met zwembad op het dakterras
> **Plaza Lucchesi**
- 5 Trendy kamers en een fijne cocktailbar, pal naast het treinstation > **C-Hotels Diplomat**
- 6 Kom tot rust in de knusse binnentuin
> **Rivoli Boutique Hotel**
- 7 Stijlvol hotel in Tornabuoni aan de Arno-rivier > **Palazzo Alfieri**
- 8 Klassiek ingerichte kamers op een toplocatie, naast het Piazza della Repubblica > **Hotel Pendini**
- 9 Tikkie ouderwets, maar betaalbaar
> **Hotel Bonifacio**
- 10 Kunstzinnig boetiekhotel in een 14e-eeuws pand > **Hotel Milù**

Top 10 Streetfood

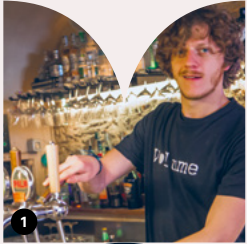
- 1 Kies je favoriete streetfood bij een van de vele kraampjes op de **Mercato Centrale** > p. 37
- 2 Ga naar **trippéria Pollini** voor broodjes *lampredotto* (gekookt vlees van de vierde maag van een koe) en wijn > p. 46
- 3 De lekkerste brioche proef je bij **Pasticceria Buonomici** > p. 89
- 4 Dé stadsspecialiteit eet je bij **I'Trippaio di San Frediano** > p. 86
- 5 **Forno Becagli** voorziet je van heerlijke koekjes > p. 93
- 6 Zin in Italiaans brood? Dat haal je bij **S.Forno** > p. 65
- 7 Haal *coccoli* bij **Da' Vinattieri** > Via Santa Margherita 4-6r
- 8 Dwaal tussen de kraampjes van de **Mercato di Sant'Ambrogio** > p. 54
- 9 Voor falafel of gevulde broodjes ga je naar **Atomic Falafel** > p. 31
- 10 Heb je trek na je bezoek aan het Uffizi? Haal een knapperige focaccia bij **Ino** > Via dei Georgofili 7r

Top 10 Restaurants

- 1 Bij **I'Brindellone** is de *bistecca Fiorentina* perfect gegrild > p. 86
- 2 Een typisch Florentijnse maaltijd eet je bij **Trattoria Sergio Gozzi** > p. 29
- 3 Bij **Le Volpi e l'Uva** staat goede wijn op nummer één > p. 70
- 4 Laat je verrassen door klassiekers met een modern randje bij **Dalla Lola** > p. 66
- 5 Ga naar **Alla Vecchia Bettola** voor de lekkerste penne die je ooit hebt gegeten > p. 90
- 6 Simpel maar smaakvol eten bij **Trattoria Anita** > p. 50
- 7 Bij **Trattoria Sabatino** eet je pasta zoals oma kookt voor een prikkie > p. 86
- 8 Laat je bij **Osteria Pastella** verleiden door een bord verse pasta > p. 85
- 9 Voor gourmetpizza ga je naar **Al Solito Posto** > p. 89
- 10 Verrassende vegetarische Italiaanse gerechten proef je bij **Il Vegetariano** > p. 30

Top 10 Avondje uit

- 1** Aperitivo tussen de locals bij **Volume**
> Piazza Santo Spirito 3

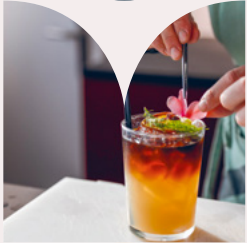

- 2** Een avond vol drankjes, livemuziek en dansen bij het knusse **Nof**
> Borgo San Frediano 13

- 3** Technofans gaan naar de iconische club **Tenax** > Via Pratese 46

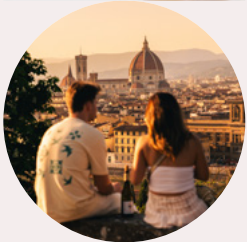
- 4** Op straat wijn drinken bij **Caffè Notte**
> p. 66

- 5** Borrelen in de oude tabaksfabriek **Manifattura Tabacchi**
> Via delle Cascine 35

- 6** Concerten en feesten in het auditorium of in de tuin van **La Limonaia di Villa Strozzi** > Via Pisana 77

- 7** Drink cocktails in de 'geheime' bar **Rasputin**, ergens in de wijk Santo Spirito; wel even reserveren

- 8** Muziek in de voormalige gevangenis van **Le Murate** > p. 54

- 9** Geniet bij café **Rex** van de relaxte sfeer
> Via Fiesolana 25r

- 10** Wijn en dansen bij **Vineria Sonora**
> p. 31

Routebeschrijving 1 (circa 6,3 kilometer)

Begin de route bij de Duomo. Bezoek het museum **1**, de kathedraal zelf **2** en de doopkapel **3**. Op de splitsing bij Via dei Pecori kun shoppen **4**. Ga links de Via Roma in voor meer damesmode **5** en loop verder, totdat je bij het Piazza della Repubblica bent **6**. Schuin tegenover het plein kun je even pauzeren in een serre **7**. Loop terug, steek het Piazza della Repubblica over en vervolg je weg via de Via dei Brunelleschi. Terug bij Via dei Pecori ga je links en gelijk rechts, Via de' Vecchietti in voor een gemoedelijk café **8**. Steek de winkelstraat Via de' Cerretani over en ga linksaf de Via dei Conti in **9**. Steek het Piazza di Madonna degli Aldobrandini over en ga rechts naar Via del Canto dei Nelli voor de kapellen **10**. Ga linksaf over de leermarkt richting wijn **11** en de markthal **12**. Loop door de markthal heen en verlaat Piazza del Mercato Centrale via Borgo la Noce. Op het Piazza di San Lorenzo sla je linksaf voor een Florentijnse lunch **13**. Vervolg je weg richting Via de' Gori, ga links naar Via Camillo Cavour en bezoek het Palazzo Medici Riccardi **14**. Verlaat het paleis via de andere kant en ga rechts op Via de' Ginori voor vintage **15**, gelato **16** en pizza **17**. Steek over naar Via San Gallo **18** en ga links op Via delle Ruote voor een vegetarisch dagmenu **19**. Keer terug naar de Via San Gallo en sla linksaf. Ga vervolgens rechtsaf op de kruising met Via Salvestrina. Sla rechtsaf naar Via Camillo Cavour **20** tot je op het Piazza di San Marco bent **21**. Verderop haal je falafel **22**. Steek het plein over en ga de Via Ricasoli in voor de *David* **23**. Ga op het Piazza delle Belle Arti links op Via degli Alfani. Shop rechts in Via dei Servi **24** of loop links naar het Piazza della Santissima Annunziata **25** **26**. Ga de Via della Colonna in voor het archeologisch museum **27**. Sla linksaf, de Via della Pergola in. Op de kruising met Via degli Alfani zit een (natuur)wijnbar **28**. Vervolg de Via della Pergola richting het theater **29**. In de Via Sant'Egidio kun je links brunchen **30**, anders ga je rechts. Ga hierna twee keer links voor een traditioneel Toscaans restaurant **31** en een bibliotheek **32**. Vervolg de Via dell'Oriuolo, shop chocolade op het Piazza Gaetano Salvemini **33** en wandel door de Borgo degli Albizi **34**. Ga daarna links naar Via Gibaldi en rechts naar Via Ghibellina voor de oude gevangenis **35** en een kerk **36**. Steek Via del Proconsolo over naar Via Dante Alighieri voor een drankje in muzikale sferen **37**. Ga hierna rechts op Via dei Cerchi, die overgaat in de Via Santa Elisabetta. Sluit af met een goed diner rechts in de Via dell'Oche **38**.

Route 1

Duomo, San Lorenzo & San Marco

Over de wijken

Of je nu aankomt met het vliegtuig of in de auto de stad tegemoetrijdt, al van veraf zie je de indrukwekkende koepel van de **Duomo** boven de stad uittorenen. Eind 13e eeuw werd begonnen met de bouw en pas in 1471 was de kathedraal helemaal af. Het plein rondom de Duomo is een van de meest bezochte plaatsen in Florence, maar als 's avonds de grote groepen weg zijn, sta je soms ineens helemaal alleen te genieten van dit bouwwerk.

Vlak bij de Duomo ligt **San Lorenzo**. Het middelpunt en de naamgever van deze wijk is de Basilica di San Lorenzo. Ooit was deze kerk de huiskerk van de beroemde Florentijnse familie De' Medici. Nu is de wijk een volkswijk, die met Engelstalige menu's en lederwaren winkels op het eerste gezicht wat toeristisch aandoet. Toch vind je hier nog steeds veel plekken die je het 'Florence-gevoel' geven: kleine trattoria's waar locals na de lunch blijven hangen en een praatje maken, kooplui die hun waar aanprijzen op de markten en belangrijke kunstmusea bestaan naast elkaar.

In **San Marco** vind je een aantal van de belangrijkste bouw- en kunstwerken uit de renaissance, de periode van ongeveer 1400 tot 1600 die de stad zo beroemd maakte. Zo is er het **Piazza della Santissima Annunziata** met het **Palazzo Medici Riccardi** en het Ospedale degli Innocenti, waarin onder andere het **Museo degli Innocenti** gevestigd is. Ook kun je hier op bezoek bij de *David*, het wereldberoemde beeld van Michelangelo dat in de **Galleria dell'Accademia** te vinden is. Vooral studenten en jonge Florentijnen komen naar deze wijk om bij te praten met vrienden onder het genot van een pizza en een *spritz*.

Handig!
Volg deze route ook via
de Time to Momo-app
zie p. 112

Haal alles uit jouw route

Voor wie: deze route is een ideale introductie als je Florence nog niet kent. Liefhebbers van kunst, geschiedenis en (renaissance)architectuur komen in dit deel van de stad niets tekort. [10](#) [14](#) [27](#)

Beste tijd: ga vroeg op pad om de drukte en warmte te vermijden, zeker als je ook de koepel van de Duomo [2](#) wilt beklimmen.

Fietsen: de route loopt (deels) door het toeristische hart van de stad met de belangrijkste bezienswaardigheden. Het is er vaak druk en om de gebaande paden te vermijden, ga je veelal door kleine straatjes. Fietsen is daarom niet aan te raden.

Goed te combineren met: route 2 en het eerste deel van route 4.

Weinig tijd? Dit zijn de hoogtepunten: [1](#) [2](#) [3](#) [12](#) [23](#)

Mijn notities voor route 1

Duomo, San Lorenzo & San Marco

- [1](#) Museo dell'Opera del Duomo
- [2](#) Santa Maria del Fiore (Duomo)
- [3](#) Battistero
- [4](#) Patrizia Pepe
- [5](#) Luisaviaroma / Floret
- [6](#) Caffè Gilli
- [7](#) Serre Torrigiani Piazzetta
- [8](#) Rivarno Café
- [9](#) UB
- [10](#) Cappelle Medicee
- [11](#) Fratelli Zanobini
- [12](#) Mercato Centrale
- [13](#) Trattoria Sergio Gozzi
- [14](#) Palazzo Medici Riccardi
- [15](#) Melrose Vintage
- [16](#) My Sugar
- [17](#) Simbiosi
- [18](#) Ala Grande Caffè
- [19](#) Il Vegetariano
- [20](#) Chiostro dello Scalzo
- [21](#) Museo di San Marco
- [22](#) Atomic Falafel
- [23](#) Galleria dell'Accademia
- [24](#) Street Doing
- [25](#) Museo degli Innocenti / Caffè del Verone
- [26](#) UnCaffè
- [27](#) Museo Archeologico Nazionale di Firenze
- [28](#) Vineria Sonora
- [29](#) Teatro della Pergola
- [30](#) Rooster
- [31](#) Zio Gigi
- [32](#) Biblioteca delle Oblate
- [33](#) Vestri
- [34](#) La Loggia degli Albizi
- [35](#) Museo Nazionale del Bargello
- [36](#) Badia Fiorentina
- [37](#) Il Vinile
- [38](#) Coquinarius

Dit wil ik niet missen!

Legenda

- Bezienswaardigheden
- Eten & drinken
- Shoppen
- Leuk om te doen
- Ook de moeite waard (p. 98)

Top 10
Zondag

- Wandelen door de tuinen van **Villa Bardini** > p. 75
- Ontspannen brunchen doe je bij **Santarosa** in de serre of in het groen > p. 86
- De tweede zondag van de maand vind je een markt op **Piazza Santo Spirito** > p. 74
- Laat je door de Florentijnse heuvels rijden met **500 Touring Club** > p. 102
- Bekijk Florence vanaf de rivier met een boottocht op de Arno met **I Renaioli** > p. 98
- Wandel door de nabijgelegen heuvels van **Bellosguardo** > Belvedere Violet Trefusis
- Picknick in de **Giardino di Boboli** > p. 74
- Leer al fietsend over de stad met **Tosca Tours** > p. 12
- Bezoek 'de reus' in **Parco di Pratolino** > p. 101
- Filmfans nemen plaats in de art-nouveau-zaal van **Cinema Odeon** > p. 54

Bezienswaardigheden

- 1 In het **Museo dell'Opera del Duomo** vind je de belangrijkste kunstschaten uit de Duomo en het Battistero. Zo kun je er de oorspronkelijke gevel van de kathedraal bewonderen en zie je er videobeelden over de bouw van de Duomo en zijn indrukwekkende koepel. Bekijk ook de gerestaureerde gouden deuren van het Battistero, tussen 1425 en 1455 gemaakt door Lorenzo Ghiberti. Ter bescherming hebben de deuren een takelsysteem. In het geval van hoogwater, zoals tijdens de verwoestende overstroming van 1966, kunnen de deuren met dit takelsysteem omhoog gehesen worden.

museum / religie / kunst piazza del duomo 9, duomo.firenze.it, open dagelijks 8.30-19.00, entree museo dell'opera del duomo + battistero € 15, bus c2 oriuolo duomo

- 2 Architect en kunstenaar Arnolfo di Cambio begon in 1296 met de bouw van de **Santa Maria del Fiore**, die uiteindelijk meer dan 150 jaar zou duren. In de volksmond wordt deze kerk ook wel de **Duomo** genoemd. Blikvanger is de koepel van 45,5 meter doorsnede en 100 meter hoogte, ontworpen door Filippo Brunelleschi. De binnenkant van de koepel is versierd met een fresco van Vasari, die hier *Het laatste oordeel* schilderde. Het fresco kun je van dichtbij bekijken via een trap (463 treden) die naar het balkon leidt aan de binnenkant van het fresco. Eenmaal boven heb je een fenomenaal uitzicht. Naast de dom staat de klokkentoren, die kun je ook beklimmen.

religie / kunst / toren piazza del duomo, duomo.firenze.it, zie website voor tijden, entree gratis, bus c1, c2 studio

- 3 Recht tegenover de Duomo staat het oudste gebouw van het plein: het **Battistero**. In deze romaanse doopkapel uit de 11e eeuw werden tot halverwege de vorige eeuw alle Florentijnen gedoopt. Nog steeds vinden er regelmatig dopen plaats. De kapel is daarnaast vooral bekend om de drie sets grote bronzen deuren. De beroemdste is die aan de oostzijde van het gebouw (tegenover de Duomo). Hierop staan in reliëf taferelen uit het Oude Testament afgebeeld. Michelangelo noemde deze deur ook wel de *Porta del Paradiso*: de deur naar het paradijs. De deuren die je hier nu ziet, zijn replica's; de originelen bevinden zich in het Museo dell'Opera del Duomo.

religie / kunst piazza san giovanni, duomo.firenze.it, open dagelijks 8.30-19.30, entree battistero + museo dell'opera del duomo € 15, bus c1, c2 roma duomo

- **10** De **Cappelle Medicee** vormen het mausoleum van de invloedrijke Florentijnse bankiersfamilie De' Medici. Ze maken deel uit van de Basilica di San Lorenzo, de huiskerk van de familie. Hier kun je het praalgraf Cappella dei Principi bezoeken, dat werd gebouwd om de glorie van de familie te laten zien. In de Sagrestia Nuova zie je de allegorische figuren *Dag*, *Nacht*, *Dageraad* en *Schemering* van Michelangelo, die hij nooit helemaal afmaakte. Reserveer tijdig je tickets.

mausoleum / beeldhouwwerk piazza di madonna degli aldobrandini 6, bargellomusei.it, open ma & wo-zo 8.15-18.50, entree cappelle medicee € 9, cappelle medicee + sagrestia nuova € 32, bus c1 cappelle medicee

- **14** Het **Palazzo Medici Riccardi** werd in opdracht van Cosimo de' Medici gebouwd. Tot 1540 werd het paleis bewoond door de De' Medici-familie; daarna namen de Riccardi's hier hun intrek. Een deel is ingericht als museum, met de Cappella dei Magi als hoogtepunt. Deze piepkleine kapel werd door renaissance-schilder Gozzoli versierd met afbeeldingen uit het Florentijnse dagelijks leven. De binnenplaats en de tuin met citrusbomen kun je gratis bezoeken.

paleis / museum / tuin via camillo cavour 1 (of via de tuin op via de' ginori), palazzomediciriccardi.it, open ma-di & do-zo 9.00-19.00, entree paleis jan-feb & nov-dec € 10, mrt-okt € 15, bus 14, 23, c1 pucci duomo

- **20** Het **Chiostro dello Scalzo** vormde ooit de ingang van een kapel die was gewijd aan San Giovanni Battista (Johannes de Doper). Op de bijzondere zwart-witte fresco's wordt het leven van deze heilige uitgebeeld. Ze werden begin 16e eeuw geschilderd door Andrea del Sarto, zelf lid van de broederschap van wie het klooster was.

religie / kunst via camillo cavour 69, museitoscana.cultura.gov.it, open ma-vr & zo 8.15-13.45, entree gratis, bus 17, 52, c1 la marmora

- **21** In de tuin van het **Museo di San Marco**, gevestigd in een voormalig klooster, creëerde Lorenzo de' Medici een soort kunstacademie. Michelangelo zette hier zijn eerste stappen als kunstenaar. Vooral bijzonder zijn de fresco's van monnik Fra (Beato) Angelico, die door het hele klooster te vinden zijn. Het waren de enige decoraties in de sobere cellen waarin de monniken verbleven.

museum / kunst / religie piazza san marco 3, museitoscana.cultura.gov.it, open dagelijks 8.30-13.50, entree € 9, bus 1, 11, 17, 20, c1 la pira san marco

- **23** De **Galleria dell'Accademia** is vooral bekend om zijn beroemde 'bewoner', de *David* van Michelangelo. Oorspronkelijk werd het beeld gemaakt om op een van de luchtbogen van de Duomo te plaatsen, maar al gauw realiseerde men zich dat dit kunstwerk een prominentere plek verdiende. Het stond in eerste instantie voor het Palazzo Vecchio, maar eind 19e eeuw verhuisde het naar het museum. Naast de *David* kun je hier nog een aantal andere beroemde beelden van Michelangelo bekijken, evenals vele andere kunstwerken en een collectie muziekinstrumenten. Reserveer om lange wachttijden bij de kassa te voorkomen.

museum / kunst via ricasoli 58-60, galleriaaccademiafirenze.it, open dagelijks 8.15-18.50, entree € 16, bus 14, 23, c1 cavour san marco

- **25** In het gebouw van het **Museo degli Innocenti** zat het eerste kinderziekenhuis en weeshuis van Europa. Het gebouw stamt uit de renaissanceperiode en is ontworpen door Filippo Brunelleschi. In het museum vind je kunstwerken en iconen met het thema 'moeder met kind'. Links van de ingang, aan het einde van de galerij, zie je het luikje dat werd gebruikt voor vondelingen. Veel Florentijnen hebben de achternaam Innocenti; wezen kregen vroeger namelijk de achternaam van het instituut waar ze verbleven. Op het dak, in de 15e-eeuwse loggia, vind je **Caffè del Verone**. Het café – een goede plek voor een kop

koffie of een *aperitivo* met uitzicht over de stad – is ook zonder kaartje voor het museum toegankelijk.

museum / kunst / rooftop piazza della santissima annunziata 13, museodeglinnocenti.it, open dagelijks 9.30-19.00, entree € 16, bus 6, 14, 17, 23, 31, 32 santissima annunziata

- **27** In het **Museo Archeologico Nazionale di Firenze** kun je de belangrijkste Etruskische collecties ter wereld bezichtigen, waaronder het beroemde bronzen beeld *Chimaera* van Arezzo. Er zijn ook Romeinse, Griekse en Egyptische vondsten te zien. Bij mooi weer kun je op zaterdag in de tuin van het museum de Etruskische graven bezoeken. Als je een kaartje voor het Uffizi hebt, kun je gratis naar dit museum.

museum / historie via della colonna 36, open ma & za-zo 8.30-14.00, di-vr 8.30-19.00, entree € 9, bus 6, 14, 17, 23, 31, 32 colonna pergoia

- **42** De openbare **Biblioteca delle Oblate** is gevestigd in een oud klooster uit de 13e eeuw. Het werd gebouwd als basis van het eerste ziekenhuis van de stad. Een ander deel van het oorspronkelijke ziekenhuis, het Santa Maria Nuova, bevindt zich schuin tegenover de bibliotheek en is nog steeds in gebruik. In de bar op de bovenste verdieping kun je tussen de Florentijnse studenten een *caffè* drinken en genieten van het uitzicht op de Duomo.

bibliotheek / tussendoor / rooftop via dell'oriuolo 24, insta @biblioteca_delle_oblate, open ma 14.00-19.00, di 9.00-19.00, wo-vr 9.00-23.00, za 10.00-23.00, entree gratis, bus c2 oriuolo duomo

- **35** Voordat je het **Museo Nazionale del Bargello** binnenloopt, heb je door de grote ramen al een mooi zicht op wat je te wachten staat. Het grootste deel van de museumcollectie is gewijd aan beeldhouwkunst; het wordt gerekend tot de belangrijkste verzamelingen van Italië. Loop zeker even langs de *Dronken Bacchus* van Michelangelo en de *David* van Donatello.

museum / kunst / beeldhouwwerk via del proconsolo 4, bargellomusei.it, open ma, wo-vr & zo 8.15-13.50, za 8.15-18.50, entree € 10, bus c2 ghibellina bargello

- **36** De **Badia Fiorentina** is een van de oudste kerken van Florence. Al in het jaar 978 werd met de bouw begonnen en nog steeds woont er in het aanliggende klooster een actieve kloostergemeenschap. In de kerk zijn bijzondere kunst-

werken te bewonderen, waaronder een schilderij van Filippino Lippi, direct links van de ingang. Het bijwonen van het zingen van de vespers is een speciale belevenis; kijk op de website voor de actuele tijden.

(religie / kunst) via del proconsolo, badiafiorentina.org, open dagelijks 15.00-17.30, entree gratis, bus c1, c2 proconsolo

Eten & drinken

- 6 **Caffè Gilli** maakt al sinds 1733 deel uit van het Florentijnse leven. Wat begon als een chocoladewinkel groeide uit tot een van de meest iconische cafés van de stad. Binnen zie je spiegels, donker hout en goudkleurige details die herinneren aan vroegere tijden. Je komt hier voor een snelle espresso aan de bar of, op een rustig moment voor een kop thee met een stukje taart.

(all-day) via roma 1r, +39055213896, caffegilli.com, open dagelijks 8.00-0.00, bus c2 piazza della repubblica

- 7 **Serre Torrigiani Piazzetta** ligt op een binnenplaatsje achter het Palazzo Corsini. In de voormalige kassen van de familie Torrigiani is nu een bar gevestigd, met planten en lampjes die 's avonds voor sfeer zorgen. Vooral aan het einde van de middag en het begin van de avond loopt het hier vol: veel Florentijnen komen hier voor een *aperitivo* met wat hapjes erbij.

(tussendoor / borrel / terras) piazza dei tre re 1, +3314906902, serretorrigiani.it, open ma-wo 11.00-23.00, do-vr 11.00-0.00, za 11.00-1.00, prijs €, bus c2 clarks orsanmichele

- 8 Bij **Rivarno Café** hebben ze sapjes, salades, broodjes, wraps en een aantal pasta's op het menu staan. Naast gezonde opties zijn vooral de zoetigheden de moeite waard; voor de huisgemaakte *crostata* (traditionele Italiaanse vlaai bodem met jam) moet je even naar binnen lopen.

(ontbijt / lunch / tussendoor) piazza di santa maria maggiore 7r, +390557092601, [insta @rivarnocafe](https://www.instagram.com/rivarnocafe), open dagelijks 9.00-21.00, prijs €, bus 14, c4 santa maria maggiore

- 13 **Trattoria Sergio Gozzi** is al honderd jaar een begrip in Florence. Hier ga je heen voor een simpele lunch, bestaande uit bijvoorbeeld *pappa al pomodoro* (Toscaanse soep van tomaat en brood), *ossobucco alla fiorentina* (kalfsschenkel in een saus van witte wijn en tomaat) of *lampredotto* (traditioneel gerecht op